

عنوان مقاله:

بررسی آثار تغییر اقلیم در مناطق نیمه خشک بر بازار محصولات کشاورزی

محل انتشار:

فصلنامه اقتصاد و توسعه کشاورزی، دوره 34، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

حسن علی بخشی -

آرش دوراندیش - دانشگاه فردوسی

محمود صبحی -

خلاصه مقاله:

تغییر اقلیم در واقع تغییر برگشت ناپذیر در متوسط شرایط آب و هوایی است. این پدیده دامنه زمانی و مکانی وسیعی دارد و به دنبال آن دامنه اثرگذاری گسترده بر بخش‌های مختلف اقتصادی از جمله منابع آب و کشاورزی خواهد داشت. قسمت عمده‌ای (77 درصد) از محصولات زراعی کشاورزی تولیدی کشور در مناطق نیمه خشک تولید می‌گردد و تغییرات اقلیمی می‌تواند بر تولیدات کشاورزی در این مناطق اثرگذار باشد. در این راستا، هدف مطالعه حاضر بررسی آثار تغییر اقلیم در مناطق نیمه خشک، بر بازار (قیمت، درآمد، تولید، صادرات و واردات) محصولات کشاورزی کشور است. به منظور بررسی چالش‌های ناشی از تغییرات آب و هوا از دیدگاه اقتصادی، رهیافتی که تصویری دقیق از بخش کشاورزی و روابط درون آن را فراهم کند، ضروری می‌باشد. به همین دلیل از الگو چندبازاره کشاورزی استفاده شده است. برای این منظور اقدام به پهنه‌بندی زیر اقلیم نیمه خشک به روش دومارتن اصلاح شده گردید. همچنین جهت شبیه‌سازی اثرات تغییر اقلیم، عملکرد محصولات زراعی اعم از گندم آبی و دیم، جو آبی و دیم، و ذرت دانه‌ای با استفاده از تغییرات دما و بارش و ضرایب پاسخ عملکرد، محاسبه شد. سپس تابع تقاضای محصولات مختلف با استفاده از کشش تابع تقاضا برآورد گردید. نتایج تحقیق نشان داد که تا سال 2025 (افق 1404) تغییرات آب و هوایی، باعث تغییرات متفاوتی مانند تغییر در عملکرد، سطح زیرکشت و آب در دسترس در محصولات منتخب، می‌گردد که این امر باعث تغییر در قیمت این محصولات خواهد شد و اغلب قیمت آن‌ها را افزایش می‌دهد. همچنین نتایج تحقیق نشان داد تغییرات صورت گرفته در محصولات باعث افزایش در درآمد بهره‌برداران کشاورزی شده و میزان خالص صادرات این محصولات را کاهش می‌دهد. در این راستا پیشنهاد می‌شود سیاست حمایتی قیمتی و غیر قیمتی مناسب برای حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان این محصولات اتخاذ گردد تا آثار تغییرات اقلیمی بر بخش کشاورزی قابل کنترل و برنامه‌ریزی گردد. همچنین تولید محصولات گندم دیم، جو آبی، جو دیم و ذرت دانه‌ای در زیر اقلیم‌های خشک گرم و خشک سرد و محصول گندم آبی در زیر اقلیم خشک گرم و محصولات گندم آبی، جو دیم و ذرت دانه‌ای در زیر اقلیم خشک معتدل افزایش یابد.

کلمات کلیدی:

ایران، بازار محصولات کشاورزی، پهنه‌بندی اقلیمی، تغییر اقلیم، مدل چند بازاره

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1166595>

